

Arkivsak-dok. 26/07718-4
Saksbehandler Anne Helen Woodruff

Saksgang	Møtedato	Sak nr.
Hovedutvalg for plan, miljø og teknikk 2023 - 2027	19.08.2026	
Bystyret 2023 - 2027	10.09.2026	

Lokal gebyrforskrift om feiing og tilsyn med fyringsanlegg i Sarpsborg kommune

Innstillingssak.

Medsaksbehandlere: Lars Erik Gutubakken og Erlend Oliver Eriksen

Kommunedirektørens innstilling:

Lokal gebyrforskrift om feiing og tilsyn av fyringsanlegg i Sarpsborg kommune vedtas i henhold til vedlegg.

Vedlegg:

Forskrift om gebyr for gjennomføring av feiing og tilsyn med fyringsanlegg i Sarpsborg kommune

Sammendrag:

Feie- og tilsynsgebyret fastsettes av bystyret i den årlige budsjettbehandlingen, og innkreves sammen med de øvrige kommunale gebyrer i gjeldende budsjettår. Gebyret dekker både feiing og tilsyn, og følger selvkostprinsippet.

Forskriften har som formål å skape klare rammer for innkreving av gebyrer, samt sikre at kommunens kostnader knyttet til feiing og tilsyn av fyringsanlegg dekkes i tråd med brann- og eksplosjonsvernloven § 28 annet ledd.

Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB) har anbefalt en lokal forskrift. Utkast til lokal forskrift om feiing og tilsyn med fyringsanlegg for Sarpsborg kommune er basert på DSBs veileder og andre kommuners lokale forskrifter slik at det blir så like og gjenkjennbare forskrifter som mulig.

Forskriften har vært på høring, men det har ikke kommet inn forslag eller innspill til endringer.

Utredning:

Feie- og tilsynsgebyret fastsettes av bystyret i den årlige budsjettbehandlingen, og innkreves sammen med de øvrige kommunale gebyrer i gjeldende budsjettår. Gebyret dekker både feiing og tilsyn, og følger selvkostprinsippet.

Dette er en korrekt måte å fastsette det årlige feie- og tilsynsgebyret, men det er over tid skapt usikkerhet i flere kommuner om hva feie- og tilsynsgebyret skal dekke. Flere henvendelser fra innbyggere til både Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB) og Statsforvalter skyldes at innbyggerne ikke finner at det er tydelig dokumentert av kommunene hva gebyret skal dekke, og hva kommunene ikke kan bruke gebyret på. Dette har også vært prøvd rettslig. Frostating lagmannsrett har behandlet en sak om dette (LF 2023-104673). Lagmannsretten bekrefter at kommunene kan innkreve gebyr for feiing og tilsyn med fyringsanlegg fra eier. Gebyret er ikke knyttet til tidspunktet for når feiing og tilsyn gjennomføres, men gjelder uansett om og når tjenesten finner sted, da brannforebyggende arbeid gjøres risikobasert. Samtidig er retten klar på at det skal foreligge en hjemmel i den lokale forskriften om gebyrfastsettelse. Denne skal inneholde bestemmelser som ikke kan misforstås eller tolkes på noen annen måte enn det kommunen har ment.

Sarpsborg kommune har ikke en vedtatt lokal forskrift for feiing og tilsyn med fyringsanlegg. En slik forskrift vil sikre at alle kommunale gebyrer innenfor vann, avløp, renovasjon og feiing (VARF) har lik dokumentasjon til selvkosttjenestene som kommunen gir. Denne lokale forskriften vil gjøre dette komplett for VARF-gebyrene.

Forskriften har vært på høring, men det har ikke kommet inn forslag eller innspill til endringer.

Forskriften har som formål å skape klare rammer for betaling av gebyrer, samt sikre at kommunens kostnader knyttet til feiing og tilsyn av fyringsanlegg dekkes i tråd med brann- og eksplosjonsvernloven § 28 annet ledd.

Gebyr kan innkreves selv om feiing og/eller tilsyn ikke er utført i følgende tilfeller:

- Brannforebyggeren har ved tidligere tilstandsvurdering av fyringsanlegget satt en hyppighet for feiing og/eller tilsyn som tilsier at det ikke er behov.
- Brannforebyggeren har ved inspeksjon av fyringsanleggets røykkanaler funnet at feiing ikke er nødvendig.
- Brannforebyggeren har etter varsel og oppmøte til fastsatt tid ikke fått tilfredsstillende atkomst til fyringsanlegget, fordi eier/bruker ikke har vært til stede og/eller ikke har lagt forholdene til rette for atkomst.

Utkast til lokal forskrift om feiing og tilsyn med fyringsanlegg er basert på DSBs veiledning og andre kommuners lokale forskrifter slik at det blir så like og gjenkjennbare forskrifter som mulig. Vedlagt forslag til forskrift følger DSBs tre punkter:

1. Hjemmelen er avgrenset til gebyrlegging av oppgaver med feiing og tilsyn med fyringsanlegg. Det kan ikke fastsettes gebyr for tilleggstenester.

DSB bekrefter at kommunestyret er gitt hjemmel i brann – og eksplosjonsvernloven § 28 annet ledd til fastsettelse av lokal forskrift om gjennomføring av gebyr for oppgaven med feiing og tilsyn av fyringsanlegg.

Hjemmelen er avgrenset til gebyrfastsettelse av disse konkrete oppgavene – feiing og tilsyn med fyringsanlegg. Dette innebærer at det ikke kan fastsettes gebyrforskrift med hjemmel i brann- og eksplosjonsvernloven for tilleggstenester som eksempelvis filming av pipeløp, fjerning av beksot mv.

2. Formålet med gebyr-forskriften er inndekking av kommunens utgifter med feiing og tilsyn. Sammenstilling av regler og/eller ønske om å fremme det brannforebyggende arbeidet skal ikke skje gjennom gebyrforskriften.

Formålsbeskrivelsen i en gebyrforskrift avgrenses til en kort redegjørelse for hvilke kostnader gebyret skal gå til inndekking av.

Kommunen kan ikke benytte en gebyr-forskrift til å utdype bestemmelser om feiing og tilsyn eller fremme det brannforebyggende arbeidet.

3. Feie- og tilsynsgebyret avgrenses til selvkost

I bestemmelsen om beløpets størrelse bør det komme frem at inndekking av gebyret for feiing og tilsyn med fyringsanlegg er avgrenset til selvkost. Dette innebærer at kun direkte eller indirekte kostnader knyttet til oppgavene kan inngå i beregningsgrunnlaget for gebyrene. Det vises i denne forbindelse til kommuneloven § 15-1 om Beregning av selvkost.

Punkt 3 har ikke tidligere vært så tydelig dokumentert eller forklart slik at den lokale forskriften vil sikre at dette for fremtiden gir åpenhet for innbyggerne.

Korrigerer i utkast til forskrift etter høringsutesendelse

I utkast til forskrift som ble sendt på høring var følgende tekst lagt inn i § 4:

§ 4 Hva gebyret skal dekke

Gebyret skal dekke:

- Feiing/tilsyn i henhold til gjeldende regelverk (brann- og eksplosjonsvernloven og forskrift om brannforebygging)
- Kontroll etter brann eller eksplosjon ved fyringsanlegget
- Varsel om feiing/tilsyn
- Informasjonstiltak for riktig fyring og **generelt brannvern**
- Saksbehandling

Det er gjort en administrativ vurdering i løpet av høringsperioden av kulepunkt 4 i denne paragrafen. Kommunedirektøren vurderer at *generelt brannvern* kan tolkes for vid i omfang, og omfatte mer enn det som legges i feiing og tilsyn. Punktet foreslås derfor endret til *Informasjonstiltak for riktig fyring*. Informasjon om generelt brannvern vil ikke nødvendigvis naturlig falle inn under selvkost. Når brannforebyggeren er på tilsyn eller feiing informeres det likevel om røykvarslere, slukkeutstyr og rømningsveier.

Konsekvenser økonomi, miljø og folkehelse:

Økonomi:

Feie- og tilsynsgebyret fastsettes av bystyret i den årlige budsjettbehandlingen, og innkreves sammen med de øvrige kommunale gebyrer i gjeldende budsjettår. Gebyret beregnes etter selvkostprinsippet og skal dekke direkte og indirekte kostnader for både feiing og tilsyn.

Miljø:

Ingen vesentlige konsekvenser.

Folkehelse:

Ingen vesentlige konsekvenser.